

■ PARC ADULA

Project ei ussa tier las regenizas

(anr/hh) La direcziun dil Parc Adula ha inoltrau allas regenizas dils cantuns Grischun e Tessin il project cun la damonda da saver cuntinuar cun la fasa dalla realisaziun. Quei ha ella fatg cun la supplica da sustener il project ed aschia d'empalar vinavon quel agl Uffeci federal per ambient. Quei ha da succeder entochen ils 8 da schaner 2010.

Cun occasiun da sia davosa seduta ils 12 da november 2009 ha la direcziun dall'uniun Parc Adula priu uffizialmein enconuschientscha dallas rispostas dallas suprastonzas communalas concernent la cuntinuaziun dil project. Sco quei che la direcziun scrieva en ina comunicaziun als mieds da massa han las suprastonzas communalas da tuttas 20 vischnauncas

pertuccadas dil perimenter dil parc dau glisch verda alla cuntinuaziun dil project. Cheutras han las vischnauncas dau lur consentiment allas finamiras, ils puncts centrals, il program da lavur sco era il plan da finanzas dalla fasa dalla realisaziun. Il medem mument ein las suprastonzas communalas sedecididas da sustener finanzielmein il project sco era da porscher lur sustegn vid las lavurs da projectaziun. Sco quei che la direcziun dil Parc Adula scrieva plinavon han entginas suprastonzas communalas era fatg differentas resalvas criticas enviers il project. Quellas pregiudicheschien denton buc ils proxims pass. El rom dalla fasa che suonda ussa duei il project da detagl vegnir elaboraus.

Sustegn da Nadal

En Surselva vegnan rimnai pachets da Nadal a favur da famiglias basignusas

■ (anr/ac) Cun regalar pachets da Nadal sesprovan entginas organizaziuns caritativas svizras da sustener glied basignusa en las tiaras dall'antieriura Uniun sovietica ed ella Europa dil sidost. Era en Surselva vegnan rimnai quels gis pachets da Nadal destinai per il viadi en las tiaras dall'antieriura Uniun sovietica sco per exempel la Bielorussia, la Moldavia ni l'Ucraina. La situaziun economica per biaras famiglias domiciliadas en quellas tiaras ei desastrusa. Famiglias cun mudestas entradas ein sfurzadas d'impunder 60 pertschens da quellas entradas per il nutriment da mintgagi. Ed ils cuosts da quellas mangiativas ein tut auter che favoreivels. Els contonschan senz'uter il nivel dall'Europa dil vest, gie parzialmein ein ils cuosts per il nutriment fundamental paregliabels cun ils prezis svizzers. Il consumenter svizzer perencunter impunda strusch pli la cumpart da 9 pertschens da sias entradas per senuit. Buca da far curvien che 40 pertschens dalla populaziun dalla Moldavia, ina dallas tiaras dall'antieriura Uniun sovietica, vivan sut il nivel d'existenza ed han a disposiziun per dar damogn al mintgagi pli pauc che 120 francs per meins. Las rentas mensilas contonschan pil solit la summa da 30 francs. Secapescha che quellas famiglias possedan buca daners per procurar per in mudest dacasa ed in'andanta scolaziun per ils ve-

gnentsuenter. Da porscher sustegn en quei ambient sesprovan quater organizaziuns caritativas. Ellas han lantschau il project da pachets da Nadal. Pachets rimnai da persunas privatas ni d'organisations sco pleivs ed autras instituziuns. Igl onn passau han 94 000 pachets bandunau la Svizra en direcziun dallas tiaras menziunadas. Per porscher leu in cert sustegn beindesiderau. Il pachets vegnan repartgi da collaboraturs indigens allas famiglias. Per garantir in cuntegn egal dils pachets circumscrivan las organizaziuns tgei ch'ei d'engrau da pachetar. Per affons ein dumandai pachets cun duas tschugalatas, dus pachets da biscuits, 250 grams dulstschems. Pasta da dents, barschun da dents, savun e schampoo bein pachetai, dus carnets da notizias, in rispli, in gummi, colurs, entgens termagls e resti sco soccas, capetschas e vons. Ils pachets per persunas carschidas munglassen cuntener ulteriuramein in kilo ris, in kilo frina, in kilo zucher ed in kilo pasta. E sper la pasta da dents ed il savun era te ner e caffè. Era en Surselva eis ei pusseivel da contribuir tals pachets a favur da famiglias basignusas en tiaras digl ost. A Vuorz sa ins spender ils pachets entochen gievgia sera, ils 19 da november a Jacqueline Pfister ni ad Ivan Walther, ad Andiastr a Julia Schlanser. Quellas persunas retscheivan ils pachets e transporteschan els el proxim liug da rimnada.

■ MUSTÉR

Scola claustrala vegn puspei aviarta

(anr/hh) Il diember da scolaras e scolaras malsaus dil gimnasi dalla claustra a Mustér ei buca s'augmentaus ils davos dis. En consequenza da quei svilup positiv han la

secunda entochen la sisavla classa puspei scola naven dad oz mesjamna. Studentas e students dall'emprena classa vegnan puspei instrui naven dalla gievgia.

■ BIGLIARD

Tino Fidalgo campiun grischun

(anr/gv) Il club da bigliard «Pool Billard Club Mustér» ha organisau la davosa fin d'jamna ils campiunadis grischuns da bigliard snooker. Ei setracta dils emprems campiunadis grischuns dapi rodund 20 onns en quella disciplina. Il turnier ha giu liug el center da bigliard a Cuera. Ell'emprena runda han ils 14 partecipants giugau en quater gruppas in encunter l'auter. Damai ch'els han giu ina suletta meisa a disposiziun han els giugau in sulet

«frame». Ell'emprena runda ha ei gia dau ina sorpresa. Steven Schlosser da Mustér ha gudignau tut ils treis giugs encunter giugadurs reputai. El miezfinal ei denton stau fin per el, il giug encunter Tino Fidalgo da Cuera ha Steven Schlosser spiar 22:52. Era el giug pil tierz plaz ha il giugadur da Mustér stuiu sesuttametter a Jürgen Mass da Cazas 32:61. El final ha Tino Fidalgo dumignau Stefan Gianom da Cuera cun 75:45.

Egl iral d'in clavau ei l'atmosfera stada speciala cu Natalia Gliott ha prelegiu differentas historias cuortas.

FOTO A. WIELAND

Misterius – nostalgic – romantic

La Pro Sagogn ha envidau alla notg da raquents en clavau

■ (anr/sr) Notgs da raquents dat ei en biars loghens e pil solit vegnan ellas organisadas en aulas e bibliotecas. Tut auter a Sagogn, leu ha la Pro Sagogn che vegn presidiada da Luis Poltera numnadamein organisau per l'emprena ga ina notg da raquents e quei en quater clavaus. «Sagogn ha negina biblioteca, denton ina massa clavaus vits», ha Augustin Beeli dalla Pro Sagogn declarau all'Agentura da novitads rumantscha. La Pro Sagogn hagi organisau la sera ensemen cun in team dalla scola che hagi seschau incantar per l'idea d'envidar ad ina notg da raquents en clavau. Ils scolaras hagian proponiu

da reparter ils partecipants en plirs clavaus e quei tenor categorias da vegliadetgna. Varga 60 persunas han dau suatientscha agl invit ed ein serimnadas il venderdis sera vargau sin la piazza da scola. Suenten ina cuorta introducziun ha mintgin saviu decider en tgei clavau ir. Plein marveglias, cun resti cauld, cazzolas da sac e cozzas ein las gruppas semessas sin via. Bunamein 30 carschi han tedlau las historias romontschas e tudestgas raquintadas da Natalia Gliott. «L'atmosfera era speciala, nostalgic-romantica», descriva Augustin Beeli. Patricia Arpagaus e Maria Mongili han raquintau ina praula als scolarets e quei en

in clavau nua ch'ins udeva ils scalins e las ramurs dils animals el nuegl giusut. Suenten la praula han ils pignets astgau visitar ils animals en nuegl e han gudiu da carsinar ils vadials e las cauras. Ils scolaras pli gronds han tedlau attentamein la historia dils Indians che Maria Camenisch ha prelegiu. En quei clavau fuv'ei stgiraglia e la raquintadra equipada mo cun ina cazzola da sac – in'atmosfera misteriusa. Cun la praula dil Gion caver ha Georg Candrian fatg cuort'uriala als scolaras dalla emprena tochen tiarza classa e suenter treis quarts d'ura ein tuts puspei serimnai sin la piazza da scola per guder in aperitiv.

Cura ch'il mund era aunc giuvenis

Ina sera da raquents plein surprisas ell'aula a Vella

■ (anr/sr) Las scolaras ed ils scolaras dil scalem superiu a Vella han envidau il venderdis vargau ad ina sera da raquents en l'aula. Rodund 50 persunas han gudiu las prelecziuns da texts e poesias dils scolaras. Ils giuvenils han capiu da raquintar lur historias sin differentas modas e manieras e cun bia humor. Las preparaziuns per quella sera da raquents han ils scolaras dil scalem superiu a Vella fatg ellas lecciuns da lungatg. Ils scolaras ein sefatschenta cul mund en sias differentas epocas e culla scaffiziun, leutier han ei scret texts e poesias per romontsch e per

tudestg. Cun quella basa tematica e cugl agid dallas persunas d'instrucziun Bettina Sgier, Ivo Fry, Salvatore Staglianò, Marina Blumenthal e Nadia Sgier han ils giuvenils preparau in program fetg variont cun presentaziuns da teater, raps e prelecziuns. Persunas envidadas alla sera culla basa tematica «cura ch'il mund era aunc giuvenis» eran las famiglias, la cumissiu da biblioteca e las bibliotecaras. Rodund 50 persunas han priu part dalla sera da raquents a Vella. Ils texts ein vegni presentai en fuorma da declaraziuns el studio ed intervistas al liug sco era scenettas da teater. Las poesias ein

vegnidas giugadas e quei sin treis differentas modas. L'emprena ei in giug da pantomima staus ed ils geniturs han giu da lignar tgei poesia che s'audi tier tgei giug. La secunda sort poesia ei vegnida transformada en in rap ch'els mats e las mattas dalla secunda secundara e reala han presentau. La finala ein las poesias aunc vegnidas prelegidas e cheu han ils geniturs stuiu vegnir activs. Els han giu da preleger las poesias tenor giavisch dallas classas, per exempel plaun e plat, cun serrau ils dents, tut a sevilond ni a moda tresta. Lur dun artistic ha procurau per dabia risaglias.

Ils scolaras dall'emprena tochen tiarza classa da Sagogn han tedlau cun atenziun la praula dil Gion Caver.

FOTO A. WIELAND